

Ombres

Un relat de: [Rita O'Neal](#)

I

Hi havia una vegada un petit poble que es deia Ombra. Un d'aquests pobles rurals característics on res destorba mai les rutines i tradicions adquirides al llarg dels anys. Quin era l'origen del nom? Doncs el nom del poble el donaven els boscos que embolcallaven el poble. Al capvespre, dibuixaven al cel una gran taca fosca longitudinal amb les seves siluetes. Era un moment màgic en que els homes tornaven de la feina al camp o a les fàbriques i les dones acabaven de fer el sopar o estenien la bugada perquè s'eixamorés amb la llum de la lluna.

La primavera havia arribat a Ombra i, grapat als dies que s'anaven allargant, hi havia el costum d'anar a fer el got al Cafè. De cara a l'estiu, sovint la tertúlia era amenitzada per una partida de dominó o de brisca.

En Magí era un home jove, rabassut i tossut. Afable amb els amics. El cabell ja li començava a clarejar i se li entreveia la closca. Havia viscut el que portava de vida de l'agricultura: ara sembra, ara rega, ara poda, ara cull. Vivia de l'hort i quatre arbres fruiters que havia heretat dels seus avantpassats. Cada matí saludava els amics que trobava, camí de l'hort, des de la seva bicicleta. El dia que li calia, demanava a algun veí que li fangués el terreny amb el tractor i les pales. La seva dona, la Josepa, portava la botigueta de fruites i verdures que havien aconseguit obrir als baixos de casa seva, al carrer Gran. Era passiva, mai s'involucrava en xafarderies ni enrenous. Era agradable i sempre tenia una paraula amable per a veïns i clients.

- Què, Feliueta? Els tens tots a treballar, avui? Té, tres unces de mongetes, perquè te'n puguis fer un platet per dinar.

- Sí, Josepa. Gràcies per les mongetes, me les faré amb una patata. Guarda'm una carabassa, que faré unes farinetes per sopar. A la tarda baixo i arreglem els comptes.

- Ai, nena! Emporta't la carabassa i ja m'ho pagaràs quan el teu home et porti la setmanada!

II

Feia set anys que s'havien casat i la Cristina i la Tònia ja caminaven. Eren dues nenes afables, però valentes i tossudes com el seu pare, en Magí.

Llavors va esdevenir la guerra. Tot va esclatar simultàniament. El malestar. El desastre. La catàstrofe. Els bombardejos. La fam.

La Josepa va haver de tancar el local al públic, encara que totes les veïnes que s'ho podien permetre van continuar anant a comprar la verdura a casa seva. En Magí encara portava l'hort. Però els bombardejos intermitents, van començar a sovintejar.

Una tarda que en Magí era a l'hort, el motor que feia servir per bombar l'aigua del pou va fallar i va estar-s'hi més temps del compte. Aquell dia, tornar de l'hort amb la bicicleta va ser com si el tanquessin viu en un taüt. Tot el cel era negre, darrere seu. I van començar a ploure projectils. Va forçar la marxa tant com va poder i va poder arribar casa sa i estalvi. Quan va acabar la guerra, en Magí i la Josepa van poder reobrir la botiga.

III

La Josepa recorda quan el seu espòs es va comprar el cotxe. La Cristina i la Tònia s'emmirallaven en la pintura lluent i els retrovisors.

Ja feia temps que a Ombra hi circulaven cotxes com aquell: petit i vermell. Però per a la família va ser tot un espectacle. Ara podien anar tots quatre a la platja, a la capital o a tocar la neu!

En Magí havia acabat deixant empolsegar la seva bicicleta.

IV

Quan passava pel carrer, tothom la saluda. I tothom sap que passa per un mal moment. La senyora Pepa, com ara li diu la gent, ara ronda els 65 anys i en fa cinc i mig que en Magí va passar factura davant Sant Pere. Un

atac de cor.

Ja fa temps que el metge de capçalera li recomana sortir i distreure's. Però, després de l'accident de la Cristina, fa ja un any, avui és el primer dia que traspassa la porta del carrer i no va a fer cap dels seus maldecaps quotidians.

La taula de la cafeteria és de fòrmica blanca. També són blanques les cadires. Ella s'asseu en una. Es demana un cafè amb llet i mig entrepà de pernil. Quan entra per les portes de vidre no el reconeix, però ell va directe a la taula on seu la senyora Pepa.

- Bona tarda. Sóc en Marçal70. Quina emoció! Aquí a Ombra sempre fa sol, eh? Com es troba, avui? - dos petons a galta i galta.

Silenci. La Josepa no havia pensat com seria aquesta situació quan la Tònia l'havia inscrit en una pàgina web de contactes per conèixer gent i fer amistats.

- Ja li vaig dir en el darrer missatge que tenim més aspectes en comú del que es pensa. També sóc vidu des de fa un any. Parli'm de l'accident de la seva filla. -diu a la Josepa - El mateix que la senyora! - diu al cambrer quan veu que li porta el cafè amb llet i el mig entrepà a la seva acompanyant.

- No se ben bé com va anar. Ens van trucar els mossos a dos quarts de dues de la matinada. Hi vam anar la Tònia i una servidora. La Cristina tornava a casa de sopar amb les seves amigues, que viuen a la capital. Havia plogut una mica i el ferm estava moll. Ja li havia dit, jo, que el cotxe vell del seu pare era un perill! Però ella havia insistit en arreglar-lo i pintar-lo de nou. Quan vam arribar no hi havia res a fer. El cotxe estava ballant sobre la tanca de protecció de la carretera i el seu cos reposava ben quiet sobre el paviment. -dues llàgrimes regalimaren per la galta dreta de la Josepa. El cambrer porta l'avituellament per al senyor Marçal.

- Ja se que semblarà estrany, però quan em va enviar el missatge explicant el que li havia passat a la seva filla, vaig començar a lligar caps. Li vull explicar com va ser l'accident.
La Josepa fa uns ulls de mussol amb la presa a l'aguait.

- Eren quarts d'una de la matinada. Jo visc a la capital, però, en Marçal, el meu fill gran, d'ençà que es va casar, viu a Ombra. El dia de l'accident el vaig trucar després de sopar. La meva dona s'havia posat molt malalta i vaig trucar l'ambulància i el meu fill. El vaig avisar de que no vingués, aquella nit. Mira que arriba a ser desobedient! Va agafar el cotxe i va agafar la carretera. No és una carretera perillosa, però quan plou una mica... Els mossos em van dir que hi havia un porc senglar a la carretera. Quilòmetre 23, no? El cotxe de la seva filla va quedar penjant de la tanca protectora. El del meu fill va saltar pel marge i no el van veure fins l'endemà al matí.